

Η ΓΕΝΕΑ ΤΩΝ ΚΟΛΟΚΟΤΡΩΝΑΙΩΝ

ΓΙΑΝΝΗΣ Ο ΖΟΡΜΠΑΣ

Η θυσία μ' ας άρκατωλικής γενιάς. Οί θυμοί ενός άρχηγού. Ο άδελφός του Θεοδώρα Κολοκοτρώνη και τ' ό επεσώδιό του με τόν Όθωνα εισπράκτορα. Οί Κολοκοτρωναίοι στά Μαγούλιανα. Μιά δραματική σκηνή στό Διοικητήριο. Τ' σκυλί του Όσμάν Μπέη και ή <θέση της τιμής>. Π'ός έκλεισεμιά συμφωνία κλπ.

Λέν ήταν μόνο ό Θεοδώρας Κολοκοτρώνης που έδωσε τό οικογενειακό τ' όνομα. Η γενιά των Κολοκοτρωναίων έπροσφεραν άνεκαθεν θυσίες αίματος στός Έλλημικούς αγώνες και από πατέρα σ' ό γιο διασώνίζονταν ή παράδοση της οικογενειακής τους παλ- ληραριάς. Μόνο από τού 1762 μέχρι τού 1806 έσοκωθήσαν τό Κο- λοκοτρωναίοι μαζόντιον έναντιον των Τούρκων. Και σύμφωνα με τή λαϊκή αντίληψη της έποχής εκείνης, από τ' α λ α σ μ ο - αυτό βγήκε και ή παροιμιώδης φράση - αμαρτίες Κολοκοτρωνέζες>.

Μέσα στην πολεμική αυτή γενιά ξεχωρίζει ένας άδελφός του Γέρο-Κολοκοτρώνη, γνωστότερος με τό παρατσώκλι Ζ ο ρ μ π ά ζ (έπιβλητικός), γιατί ήταν ντόπιος άνθρώπος, αλλά και πεισμα- τάρης, θηρώδης, σθεδρό άγριο. Γεννημένος στά 1772, ήταν δύο χρόνια μικρότερος του άδελφού του Θεοδώρου. Ο περίφημος αυτό Όθωνος άστυνόμος Άθηνών φρόν-Κολοκοτρώνης (άπόγονος και έπί- τος της ένδοξης γενιάς), γράφοντας άπονημωμενιά με τό ψευ- δώνυμο Φ α λ έ ζ, μάς άφησε πολύτιμες πληροφορίες γιά τό φοβερό Γιάννη Ζορμπά.

Μεγαλόσωμος όσο και άνδρείος, άγνώστος τήν πραγματική ση- μασία της λέξης φόρος. Ήταν ό άληθινός τύπος του άρματολού της έποχής του. Στά Κολοκοτρωνέζικα τραγούδια τ' όνομα τού Γιάν- νη Ζορμπά, αναφέρεται συχνά και διάφορα περίεργα ανέκδοτα κιν- ηματοφρον γιά αυτόν σ' όλο τ' όλο τ' Μωριά. Θά έξιστορήσουμε τά πιο χαρακτηριστικά.

***

Ο Ζορμπάς ήταν φοβερός στό μεταχείρισμα του γαταγιανού. Έξοψε όμως πιότερο με τήν τέχνη του παρά με τή δύναμή του, κρώνοντας τή λαβή άνάμεσα στό δάχτυλο και στό χούφτα, όχι σφιχτά, αλλά έτσι που να παίξει. Με ένα χτύπημα κατακόρυφο έγώριζε ακριβώς στά δύο κε- φάλα και σβέσκο ως τ'ός όμοις! Κάποτε γλεντώντας σ' ένα πανηγύρι, μ' ένα μικρό γαταγιάν - όχι τό δικό του - μόλις μισού μέτρου, έξοψε τό κεφάλι ενός τράγου πέρα-πέρα, σάν κρίσο!...

Κατά τό 1815 ό Ζορμπάς μπήκε μέσα στην Άλω- νίστωνα και κατέλυσε στό σπίτι ενός ζουμπάρου του. Τήν ίδια μέρα έφτασε στό χωριό μ' ένας Τούρκου εισ- πράκτορας με σαράντα ζατιπέδες γιά να μαζέψουν τό χ α ρ έ τ σ ι (τόν κεφαλικό φόρο). Άμα τόμαθε ό Ζορμπάς, χωρίς να χάση καιρό, βγαίνει από τήν όση- μένια παλάσα του ένα φουσκά και λέει στό ραγιά ζουμπά- ρου με θυμό:

- Νά, όρε, αυτό τό φουσκά, πήγαίνε τό του Άγά και πές του: *Ο Ζορμπάς σου στέλνει ένα κεφαλί- τικο και σε προσκαλεί να πές να πάρης και τά ρέστα!...

Μά ό καιμένος ό ραγιάς έδισταξε να έκτελέση τήν επικίνδυνη αυτή παραγγελία και τότε ό άρματολός τραβεί τό γαταγιάν και τού φωνάζει άγρια:

- Φοβάσαι, όρε, τώρα που εμαι γιά έδω! Άίντε, γιατί με τήν κουμπάρια μας, σου τόκωνα τό κεφάλι!

Ο ραγιάς τρέμοντας έφερε τή συμβολική φοβέρα στον εισπρά- κτορα, ό οποίος βιάστηκε να φύγη μία ώρα άρχίτερα από τό χωριό.

***

Κατά τό 1797 ένας Όσμάν Μπέης, διοικητής της Έπαρχίας, ήρθε και στά Μαγούλιανα της Γορτυνιάς κατά τις Άπόκρες και θέλησε να παρευρεθί στην πλατεία του χωριού, όπου γινόταν χο- ροί, άλλ' ή γυναίκες κλείστηκαν στά σάιτια τους.

[Έδώ πρέπει να σημειωθί ότι τις Άπόκρες, τό Πάσχα και άλλες μεγάλες ηωρές που γίνονταν πανηγύρια στα χωριά και ή γυ- ναίκες - και πρό πάντων τά κορίτσια - στήναν χορούς στις πλατείες και γινόταν συνοικία, καιεις Τούρκους, όσο έπίσημος και να ή- ταν, δεν επέτρέπετο να πλησιάζι στις συγκεντρώσεις αυτές των ραγιάδων. Και τούτο σύμφωνα με άπαγορευτικό όραδέ του Σουλτάνου].

Ο Όσμάν Μπέης, αφού περίμενε άρκετή ώρα κάτω από τον πλατάνο της πλατείας έλασε τήν ύπομονή του και ρώτησε: <γιατί δεν χορεύουν τά κορίτσια;> Άλλ' οί χριστιανοί του είρσαν διά- φορες προφάσεις και από τό φόβο τους είδοποιήσαν άμέσως τους άρματολούς, που έμεναν στα χωριά Άρζουδόμερα και Αμπουβία της ίδιας έ- παρχίας, να τρέξουν να τους προστατέψουν.

Οί άρματολοί συνάχτη- καν και παρήγγειλαν στον Όσμάν Μπέη να φύγη ά- μέσως από τά Μαγούλιανα

και ν' άφήση ήσυχους τους ραγιάδες, άλλωτίως θα είδοποιήσουν τή γενική Διοίκηση στην Τριπολιτά ότι ό Όσμάν Μπέης, παρα- βιάζει τό Σουλτανικό όραδέ και έπομένως οί άρματολοί εινε αναγ- κασμένοι να τού επιτεθούν και <τό κέρμα στο λαιμό του>.

Ο Μπέης αναγκάστηκε να ήπακούση, αλλά θέλοντας νάρθί και σε μια προσωπική συνένωση με τούς Κολοκοτρωναίους, τούς πα- ράγγειλε ότι αυτοί θά φύγη από τά Μαγούλιανα και ότι, άν θέ- λουν, άς έρθουν στό Διοικητήριο να κλείσουν όριστικές συμφωνίες, αλλά να έρθουν ξεαρμάτοι. Οί άλλοι άρματολοί δέχτηκαν και μόνο ό Γιάννης ό Ζορμπάς δεν έννοοσσε με κανέναν τρόπο ν' άποχω- ρισθί από τ' άρμάτα του.

Ο Γέρος τού Μωριά, θέλοντας να κλείση συνθήκη με τούς Τούρκους γιά να προετοιμάξη άσφαλέστερα τον Άγώνα, λέει τ' άδερφού του:

- Γιάννη, άν θέλουμε να πάμε άρματοίμενοι δεν θά κάνου- με τίποτα, κι' ό καιρός εινε στενός.

- Μη σόση και κάνουμε! Άνάταις ό πεισματάρης ό Γιάννης. Έγώ δεν εμαι ραγιάς να πάω ξεαρμάτος!...

Τού ειλαν πολλά γιά να τότε καταφέρουν, αλλά τά λόγια τους πηγαίναν χαμένα. Αναγκάστηκαν τότε να παρηγγείλουν τού Μπέη ότι: -άν θέλη να κουνεβητάει με τούς Κολοκοτρωνάους, θά τούς δεχθί σάν άρματολούς>. Ο Όσμάν Μπέης στενοχωρήθηκε, άλλ' ή περίστασι δεν άνάγκασε να ήπακούρη λίγο. Και συμφωνία να ρθόνει μόν στο Διοικητήριο ώπλισμένοι, αλλά μόνο οί καπατανοί ν' άνεβούν επάνω, αφού άφήσουν τ' άρμάτα τους στα παλληκάρια τους που θά μείνουν να περμένουν κάτω, στην αλλη. Μπορούσαν άκομη να λάθουν και όποια άλλα μέτρα άσφαλείας ένόμιμα κατάλληλα.

Οί άρματολοί δέχτηκαν και πήγαν όλοι μαζί στό Διοικητήριο. Εκεί όμως ό Γιάννης εθύμωσε και με κανέναν τρόπο δεν ήθελε ν' άφήση τ' άρμάτα του, όσος οί άλλοι καπατανοί. Τόν άφησαν να περμείνη στην αλλη, και αυτοί όσολοι, άνέβηκαν στό *μουσαφφη όντε*, (άθισσαν δεξιώσεως). Ήταν μία μεγάλη σάλα εκπαιωμένη κατά τον Όθωμανικό τρόπο: Άπέναντι της κεντρικής εισόδου ένα μεγάλο τζάκι, δεξιά και άρι- στερά τό μεγάλο μεντέρι, στα όποια οί έπισκεπτά προσκαλούνται να καθίσουν...σταυροπόδι! Έδώ εινε άναγκη να σημειωθί ότι, σύμφωνα με τήν Τουρκική έ- θιμοτυπία, ή προς τά δεξιά του Διοικητού θέσις θεο- κρινής <θέσις τιμής> και έμενε πάντοτε άδειαν, έκτός άν έργότανε κανένας έπίσημος Όθωμανός που να ελεγε άξίωμα μεγαλύτερο από τον έπαρχιακό Διοικητή.

Κατά σύμπτωση, τήν ώρα εκείνη στη <θέση της τιμής> καθότανε κουλουριασμένο ένα λαγονικό σκυλί του Μπέη, που ζεσταινότανε επάνω στο καγύ μεντέρι.

Οί άρχηγοί των άρματολούς έμπηκαν, εξαορέτησαν τόν Όσμάν Μπέη και έκάθησαν σταυροπόδι, δεξιά και άριστερά, καιεις όμως δεν έτόλμησε να πάρη τήν τιμητική θέσι. Γινηκε λιγώστισμη σιωπή.

Τέλος, όταν ό Γέρο-Κολοκοτρώνης ήταν έτοιμος ν' άνοίξη τή συζήτηση, εξαφνα έβροχη απότομη ή πόρτα και μπαίνει στη σάλα ό Γιάννης ό Ζορμπάς, άρματομένος, με τά σατραπία του και με τίς λεβεντιές του!...Οί καπατανοί τέτνωσαν τά μάτια. Ο Μπέης ταραχέκε, αλλά δεν κουνήθηκε από τή θέση του.

Ο Γιάννης έρωξε τό βλέμμα δλόγωνα, είδε τό σκυλί στό μεντέρι, ζάρωσε τα φρύδια, άγριοκίττασε τό Γέρο-Κολοκοτρώνη και προχο- ρήσας - χωρίς να χαρτεψίη - στη <θέση της τιμής>, έδωσε μία κλω- τιά στό λαγονικό του Μπέη, τό γκρέμισε κάτω από τό μεντέρι και θρονιάστηκε αυτός σταυροπόδι, λέγοντας με τή βροντερή φωνή του:

- Ε, τι λέτε κάτσεις οί άλλοι; Όρίστε μας! Μ'έγες θά μου γείνη τώρα κι' ό σκύλος!...

Όλοι σιωπηλά ένβρόντητοι. Η σιωπή ήταν κρίσιμη κι' ό Γέρος τού Μωριά έκατάλαβε ότι έπρεπε να βίλη ός ένέργεια τήν πονη- ρία του, γιά να σόση τήν περίστασι. Κυντάζοντας λοιπόν τό Γιάννη με πόνο και τόξα με άδελφικό ένδιαφέρον, τού λέει:

- Όρε Γιάννη, άκομά δεν γαρτεψήκες από τ' άλλο σκυλί που σ' έραγε> και πάλι τά ίδια κάνεις!...Τι ζ α κ ο ν ι (συνήθεια) εινε και τό δικό σου, όπου βλέπει σκυλί να τό βαράς!...Νά, τόπος έδώ κοντά μου, έλα κάτσε...Έπειτα δεν πρέπει να στενοχωράς και τό λεβέντη τού Μπέη μας, που ήθαμε δω γιά να τότε κάνου- με φίλο.

Ο Γιάννης περάτικες δό- θος κι' άρχισε να φώνη βόλ- τες επάνω-κάτω, λέγοντας άγρια:

- Τι λές, όρε Θεοδωρή! Νά

ΔΙΑΒΑΙΝΕΙ Η ΚΟΡΗ...

Διαβαίνει ή κόρη ή λιγερή στην έρημιά και πάει,
 Κ' οί λιγαριές κ' οί αγράμπελες που άνθουν στην στρατά πλάϊ
 — Έλα, τής κράζουν, λιγερή, τά δλόδροσά σου νάτια
 Ν' άδερφοφθούν με τάνθια με τά μουκομυρουδάτια.
 Κ' ή κόρη τρέχει χαρωπή και τους άνθους θερίζει
 Κι' δλόμορφα τά στήθη της και τά μαλλιά στολίζει.

Διαβαίνει ή κόρη ή λιγερή με τάνθια στολισμένη,
 Και μέσ' στά δάση που περνά, νεράϊδα ζηλεμένη,
 — Κ' έμένα τό νεράκι μου τής τραγουδάει κ' ή βρύση
 Τά δυό οροδοχειλάκια σου προσμένει νά δροσίσει.
 Και τρέχει ή κόρη ή λιγερή και διαμασμένη πίνει,
 Πίνει άπ' τ' δλόχιονο νερό που εκεί ή βρουσούλα χύνει.

Διαβαίνει ή κόρη ή λιγερή με νάττι, με χαμιάρι.
 Και καθώς βλέπουν τά πουλιά τέτοια όμορφα και χάρι
 Σκοραπούνται γύρω της τρελλά με χίλια τραγουδάκια,
 Με χίλια άγάπης τρυφερά κ' δλόγικα λογάκια.
 Και μαγεμένη ή λιγερή γροικεί δλόγυρα τής
 Που έρωτευμένα τά πουλιά λαλούν στο πέρασμά τής.

Διαβαίνει ή κόρη ή λιγερή όλη όμορφα και κάλλη
 Κ' ένας τρελλός τραγουδιστής γλυκά κ' αυτός τής ψάλλει.
 Με τραγουδάκια δλο καμιά και με τόν ταμπουρά του
 Τα ζηλεμένα νάτια τής και τόν τρελλό έρωτά του.
 Μά άκούει και τόν τραγουδιστή ή κόρη που διαβαίνει
 Κι' ούτε γυρίζει νά τον δη, μά πάει...καμαρωμένη...

Πέτρος Βασιλικός

Σ' ΤΗΝ ΟΥΔΗΝ

(Μίμησις από τόν Όράτιον)

Άπό δω κ' άμπρός, στοχάζου
 θά βροντούνε πιο άνάγια
 'ς τά κλειστά παράθυρά σου
 τά τρελλά τά παλληκάρια
 κ' ύστερα από έρω, δειπνο
 δέν θα σού χαλούν τόν ύπνο.

Ός κ' ή πότα σκευρωμένη
 'ς τό κατόφλι τής θά μένη
 και πιο σπάνια θ' άρκαόσαι
 ένα νιο έρωτοκαμμένο
 νά σού ψάλλη : «Έσύ κοιμάσαι
 ένώ γώ γιά σέ πεθαίνω !»

Φτάνει ή όρα, γρη κ' έρημη
 γιά άκατάδεκτην άγάπη
 είτες Άσπρου είτε Άράπη
 νά προσκλαιγέσαι με θέρημ
 και ύάκωπο με κρύο τρώμο
 σέ παρμένο ένα δρόμο.

Τό βοριά που θά μανίζει
 με τού φεγγαριού τή χάση.
 Σάν ό έρωσ σέ φλογίζει
 και ό πόθος κυφοβράσει
 γύρω 'ς τό έμπνο σου σηκότι,
 θύμων τήν σκληρή σου νιότη.

Κι' άδικα άς μη χολοσκάνη
 ή καρδιά σου, άν γιά στεφάρη
 προτιμούν δροσάτια κρύνα
 ή σταχτόχλωρη μερσίνα
 και σκοροπυν τά μεριμμένα
 'ς τους άνέμους, μειδημένα.

I. Γρουάρης

κάτω ! Δέν κάθουμαι πουθενά! Σάμπως ήρθαμε δω νά στρώσουμε
 κάτω :

Και γυρίζοντας στον Όσμάν Μπέη, πάντα με τό καρποφυλλά
 στο χέρι, του λέει :

— Νά, με λίγα λόγια : Η συμφωνία μας είναι νά μη σέ περιά-
 ζουμε, νά μη μάς περιάρθης. Θέλεις ; ή δέ θέλεις ; "Αν δέ θέλεις,
 "πάλι ό "Άλη Πασσά;—Πασσά, πάλι έμεις δερβεναγάδες;!"

— Άμ έδώ που ήρθαμε, τότε δέκοφε ό Γέρος, ήρθαμε γιά νά
 τά φτειάξουμε με τό Μπέη και νά ήσυχάζουμε πιά και μείς.

— Αυτό θέλω και γώ, ειπε ό Όσμάν Μπέης, ριχνοεσι; πλά-
 γιες; ματιές στον όπλισμό του Γιάννη του Ζορμπά που έξακολου-
 θησε νά σερραγιώνη επάνω-κάτω. Σε μιά στιγμή στρογγυλοκάθησε
 πάλι με τό πασά του, και έμεινε κει ώς του κλεισθηκε ή συμ-
 φωνία.

Και γίνηκε μιά προσωρινή ειρήνη με τους Τούρκους, ως που
 άναψε τό ντουφεκί τής 25ης Μαρτίου 1821.

ΑΝΕΚΔΟΤΑ

ΚΥΝΙΚΩΝ ΦΙΛΟΣΟΦΩΝ

Τά ψάρια και ή άγάπη τών γυναικών. Τά σπίατα και οί πι-
 στές γυναικές. Η γνώμη του Άριστίππου περι φιλίας. Τό
 μέγχορ του Σίμου. Που άλλου νά φτύση έκτός από τό πρό-
 σωπο του οικουδεσπούτου ; Ό έρωσ τής Υπαρχείας προς τόν
 Κράτη. Η πρό του γάμου δοκιμασία κλπ.

Κάποιος ειπε μιά μέρα στον κυνικό φιλόσοφο Άριστίππο ότι ή
 Λατς ή Κορινθία, μαζί με τήν όποιαν συνέξη ό φιλόσοφος, δέν
 τόν άγαπούσε.

— Και τί με νοιάζει έμένα γιά αυτό ; απήντησε ό Άριστίππος.
 Ούτε... τά ψάρια φαντάζομαι, μ' άγαπούν. Αυτό έν τούτους δέν
 μ' έμποδίζει νά τά τρώγω με μεγάλη όρεξη.

Στόν ίδιο κυνικό φιλόσοφο, ό σινάδελαφός του Διογένης, έλαμε
 μιά μέρα παρατηρήσεις γιάτί ζούσε με μιά γυναίκα που ειχε ένα
 σωρό φίλους πριν άπ' αυτόν.

— Με έκπληττεις ! του απήντησε ό Άριστίππος. Θά εθρίσκεις
 τάχα έπιλήψιμο άν κατοικούσα σ' ένα σπίτι, τό όποιον ειχε άλλους
 ένοίκους πριν από μένα ; !...

Ό ίδιος ό Άριστίππος δέν έτρεφε καμμίαν έκτίμησιν ούτε προς
 τήν φιλία :

— Οί τρελλοί και οί βλάκες, συνήθιζε νά λέη, τήν έπιζητούν
 γιά νά ικανοποιήσουν τά μικροσυμφερονάκια τους. Ένώ οί φρό-
 νιμοί δέν φροντίζουν παρά μόνο γιά τόν έαυτό τους.

Ό έπιστάτης του βαθυπλούτου τυράννου τών Συρακουσών
 Διονυσίου Σίμος, άν και άμφιβόλου ήθικης άνθρωπος, ειχεν πολυ-
 έλεστο μίγαρο, με πλούσιες και μεγαλοπρεπείς αίθουσες.

Ματαιόδοξος καθώς ήταν, εκάλεσε κάποτε στο σπίτι του τόν
 φιλόσοφο Άριστίππο γιά νά του έπιδείξη τά πλούτη του. Ό φιλό-
 σοφος άφου έβριξε μιά ματιά στά βαρύτητα χαλιά και στις πλού-
 σιες τοιχογραφίες έγύρισε και...έφτυσε κατά πρόσωπο τόν οικουδε-
 σπούτη. Ό Σίμος τάχασε.

— Με συγχαίρεις, του ειπε τότε άπαθώς ό Άριστίππος άντι
 άλλης δικαιολογίας, αλλά άν έφτυνα πουθενά άλλου ύπηρες φόβος
 νά λερώσω και νά καταστρέφω τίποτε.

Η πολύφρωνος κόρη τών Άθηνών Υπάρχεια ειχε σαηνευθή
 τόσον από τήν ευχακτιρία και τά σοφίσματα του κυνικού φιλοσό-
 φου Κράτη, ώστε, περιφρονώντας τους καλλίτετους γαμβρους που
 τής έρωσζέτευαν, άπεράσασ νά τόν νυμφευθή. Οί γονείς τής κα-
 τέβαλλαν κάθε προσπάθεια νά τήν μεταπέισουν. Του κάκου όμως.
 Η Υπάρχεια τους εδύλωσεν ότι εάν δέν τής εδιναν ως σύζυγο
 τόν κυνικό φιλόσοφο θά αυτοκτονούσε !...

Οί γονείς τής, άπελασθέντες, άπειάνθησαν στον ίδιο τόν φι-
 λосоφο γιά νά μεταπέιση τήν κόρη τους και νά τήν κάμη νά τόν
 άηδιάση. Ό Κράτης τότε δειχνοτάς τής τήν καμπούρα του και τό
 άζημο πρόσωπό του, τής ειπε :

— Ίδου τί έχεις έρωτευθή !...
 Και δειχνοτάς τής κατόπι τό πενιχρό δισάκι του και τό
 όδοιπορικό του μπαστούνη, έπρόσθεσε :

— Ίδου και ή μόνη μου περιουσία. Σκέψου καλά : Έάν έπι-
 μείνη; νά γίνης γυναίκα μου, πρέπει τότε νά συμμερισθής και τήν
 αθλιότητά μου και νά ζήσ όπως έώ έγώ...

Η Υπάρχεια, άντι άλλης, άπαντήσας τόν άγαλλιασε άποκαλών-
 ότας τόν σύζυγό τής. Ύστερα από λίγο έγινε ό γάμος. Η Υπά-
 ρχεια άλλαξε τήν πολυτελή φορεσιά τής με κουφέλια, και έκοιτε
 διηγε τόν άηδύ βίο τών κυνικών.

Ένας από τους λίγους κυνικούς φιλοσόφους οί όποιοι κατά τήν
 μαρτυρία τών αρχαίων, ειχαν πραγματική αξία, ήταν και ό προ-
 αμαρθεσίος φιλόσοφος Κράτης.

Γιά νά μωροσή νά έπιδουθή άποκλειστικά στη μελέτη, άλλοι
 μέν συγχαίρεις άναφέρουν ότι επέταξε όλα τά χολιμάτά του στη
 θάλασσα φωνάζοντας : «Τέλος πάντων ειμαι έλευθερος !», άλλοι
 δέ ότι κατέθεσε όλη τήν περιουσία του σ' έναν τραπεζίτη, με
 τήν έντολή νά τήν παραδίδη αργότερα στά παιδιά του, εάν ήσαν
 άμαθί και κουτά, εάν δέ εγίνοντο φιλόσοφοι νά τήν μοιράση στο
 κοινόν.

Μιά μέρα τόν ερώτησαν :
 — Σε τί χρησιμεύει, τέλος πάντων ή φιλοσοφία ;...
 — Στο νά μωροή νά ζή κανείς μόνον με λαχνακά, απήντησεν
 ό Κράτης, και χωρίς άνησυχίες και στενοχώριες...